

Grund; men naar dens ny Arvtager ser en saadan Erklæring fra Arkitektens Side om, at han altid havde været sikker paa, at Opgaven var næsten uløselig, og at dens Paabegyndelse overhovedet kun beroede paa en Fejltagelse, der var opstaaet blot derved, at Bygherren ikke havde faaet Tid til at konferere med Bygmesteren — saa vilde der for Kultusministeren have været al mulig Anledning til at søge Sagen virkelig oplyst, Anledning til at faa undersøgt sagkyndig og kritisk, hvorledes Stillingen var, hvor vidt man var, hvad der endnu nødvendigt behøvedes, og hvad der kunde udskydes. Havde der behøvedes nogen yderligere Foranledning for Kultusministeren, den øverste Leder af dette Foretagende, til at lade en saadan Undersøgelse foretage, skulde man tro, at en saadan yderligere Opfordring maatte have ligget i denne Erklæring fra Arbejdets Leder om Fejltagelsen og Ugørligheden.

Det skete nu heller ikke, og Rigsdagen mødte, uden at Ministeren kunde oplyse det mindste om Sagen. Han vidste kun fra sin Forgænger, at Sagen var kørt fast af Mangel paa Penge, og at man efter Direktionens Opgivende i Fjor. manglede 150,000 Kr., medens det manglende altsaa i Virkeligheden er 325,000 Kr., eller, naar den formentlig ganske nødvendige Centralvadskeanstalt medtages, 410,000 Kr. — Foruden denne Erklæring, som altsaa er det eneste officielle, der er hørt i denne Sag, siden den behandledes sidst for snart et Aar siden, foreligger der i Anstaltens Aarsberetning nogle Udtalelser, hvori Tinget faar at vide, at det havde været mere overensstemmende med Billighed, om man først havde afventet Klarhed over Beføjelsen af de Anker, der ere rettede imod hele Arbejdet.

Der omhandles saa i Beretningen nogle enkelte Punkter, 4—5 ganske vilkaarlig valgte af de Anker, der her i Tinget have været rejste. Man lader Hovedpunkterne ligge, optager nogle enkelte Ting, endogsaa en, som der aldrig har været anket over her i Tinget, og som vist ingen har tænkt at kunne anke over, men som ganske vist saa ogsaa er lettere at imødegaa. Den Belysning, som i Anstaltens Beretning gives af disse Anker, kunde ganske vist ogsaa friste til Imødegaaen, men jeg vil finde det rettest, at ogsaa det Forsvar, Direktionen her har givet af sin Ledelse af Byggeforetagendet, først behandles den Dag, vi komme til at staa over for Spørgsmaalet om ny Bevillinger til Brejninge, og jeg skal derfor her lade det ligge.

Trier: Det er under ret usædvanlige Omstændigheder, at vi i dette Øjeblik forhandle Spørgsmaalet om en Understøttelse af private højere Skoler i Kjøbenhavn. Sagen har været til 1ste Behandling og er gaaet i Udvalg, og der foreligger ikke fra Udvalgets Side nogen Indstilling til Tinget. Den almindelige Praksis er jo den, at der er Tavshed saa længe, indtil der gennem Udvalget kommer til at foreligge et Grundlag for videre Forhandling. Nu har imidlertid den ærede Ordfører for Finansudvalget henstillet, at man udtaler sig fra Tingets Side for derved at være vejledende for Udvalget. Det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (Holm) har ment, at der var noget galt i denne Henstilling, og straks villet lægge Vægten paa det naturlige Forhold, det, at det er Udvalget, der er vejledende for Tinget, og ikke Tinget, der er vejledende for Udvalget, siden han netop som Medlem af Finansudvalget har taget til Orde i Sagen, medens den ærede Ordfører henstillede til Tingets Medlemmer uden for Udvalget at optræde paa dette Tidspunkt. Jeg haaber, denne Forhandling skal give Stødet til, at Sagen kommer i fortsat Bevægelse, saaledes at vi ved 3die Behandling faa en klar og bestemt Indstilling fra Finansudvalget. Det forekommer mig ikke, at det er noget nyt eller fremmed, der møder os i den Tankegang, som ligger til Grund for det foreliggende Spørgsmaal. Paa næsten alle Skolevæsenets Omraader ses det, at, hvor noget er begyndt som privat Virksomhed og denne saa har udfoldet sig gennem en Aarrække, der er efterhaanden det Spørgsmaal naturligt kommet op, om ikke dens Betydning nu var saa stor, at det offentlige burde træde til. Vi have set det ved Seminarierne f. Eks., hvor ifølge Seminarieloven de private Seminarier støttes af Staten paa forskellig Maade, baade hvad deres Drift angaar, og hvad deres Læreres Stilling angaar. Vi have set det endog ved den allerfrieeste Form af Skoler her i Landet, Folkehøjskolen, der jo stærkere end noget som helst andet har hævdet netop den private Skoles ubundne Karakter, men ikke desto mindre til en given Tid har ment, at Øjeblikket var kommet, hvor det var naturligt, at det offentlige støttede og greb ind. Nu er der jo ved de lærde Skoler det Særkende, at deres Opgave fra gammel Tid har været en Opgave, man har ment laa til Staten, paa første Haand skulde løses af selve Statsmagten. Man har imidlertid ikke gjort det i det Omfang, som var nødvendigt. Der har krævedes